

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تاثیر مدل مراقبت انتقالی بر خود مراقبتی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو

پایان نامه جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد پرستاری

نگارنده:

سجاد احمدی

استاد راهنما:

دکتر سربیه پور تقی

استاد مشاور:

دکتر منوچهر نخجوانی

مشاور آمار:

دکتر فرشاد شریفی

چکیده

مقدمه و هدف: دیابت نوعی بیماری مزمن است که می تواند باعث عوارض جدی در سیستم گردش خون، سیستم عصبی، کلیه ها، چشم ها و پاها شود و با مرگ و میر بالایی همراه است. یکی از دلایل عدم موفقیت و حصول نتایج درمانی مطلوب در بیماران دیابتی، نقص رفتار های خود مراقبتی است. مدل مراقبت انتقالی، شامل چندین جزء می باشد که بکارگیری همه ابعاد آن احتمالا می تواند در بهبود رفتار های مراقبتی و هم چنین کاهش هزینه های مرتبط با بیماری دیابت موثر می باشد. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی تاثیر بررسی تاثیر مدل مراقبت انتقالی بر خود مراقبتی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو طراحی و اجرا شد.

مواد و روش ها: در این کارآزمایی بالینی تصادفی شده، جامعه پژوهش بیماران مبتلا به دیابت نوع دو بودند. محیط پژوهش بخش غدد بیمارستان امام خمینی تهران بود. تعداد ۵۰ نفر از بیماران مبتلا که معیارهای ورود به پژوهش را داشتند وارد مطالعه شدند و سپس به شیوه تصادفی ساده در دو گروه آزمون و کنترل قرار گرفتند. مراقبت انتقالی شامل دو فاز بود که شامل قبل از ترخیص و پس از ترخیص می باشد. در فاز قبل از ترخیص پژوهشگر به ارزیابی شرایط بیمار و طراحی برنامه برای فاز پس از ترخیص پرداخت. پژوهشگر با بیمار ارتباط تلفنی یا حضوری برقرار می کرد و هم چنین یک روز در هفته با خانواده بیمار حضوری ملاقات می کرد. در فاز پس از ترخیص پژوهشگر به ادامه اجرای برنامه مراقبتی می پرداخت. برنامه آموزشی مناسب برای بیمار و خانواده وی در حیطه های: رعایت رژیم غذایی، فعالیت بدنی مناسب، مراقبت از پا، شناسایی علائم قند خون و تزریق انسولین و مصرف منظم داروها طراحی گردید. برنامه آموزشی مناسب برای بیمار و خانواده وی طی چهار جلسه یک ساعته، به صورت هفته ای یکبار به بیمار و خانواده وی در فضای آموزشی و محیط اسکایپ آموزش داده شد. پس از اتمام برنامه آموزشی و هشت هفته پس از اتمام مداخله، مجدد پرسشنامه های دموگرافیک و خودمراقبتی توسط هر دو گروه آزمون و کنترل تکمیل و با نتایج اولیه مقایسه شد. برای تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ و آماره های توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و آماره های استنباطی (کای اسکوئر، آزمون دقیق فشر، تی مستقل) استفاده شد.

یافته ها: نتایج آزمون های تحلیلی نشان داد که دو گروه از لحاظ متغیر های جمعیت شناختی همگن بودند ($P > 0.05$). نتایج نشان داد که گروه مداخله و کنترل قبل از زمان انجام مداخله از نمره کل خودمراقبتی با هم تفاوت معنی داری نداشتند ($p > 0.05$). هم چنین ابعاد خودمراقبتی بیماران مبتلا به دیابت نیز قبل از زمان انجام مداخله با هم تفاوت معنی داری نداشتند ($p > 0.05$). رفتار های خودمراقبتی قبل و بعد از انجام مداخله در گروه مداخله و کنترل تفاوت معناداری داشت. هم چنین مشخص مدل مراقبت انتقالی بر رفتار های خودمراقبتی بیماران مبتلا به دیابت نوع دو تاثیر داشته است ($P < 0.001$).

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که مدل مراقبت انتقالی بر رفتار های خودمراقبتی بیماران مبتلا به دیابت تاثیر مثبت داشته است. در خصوص رفتار های خودمراقبتی در گروه آزمون و کنترل، بعد از مداخله، تفاوت آماری معناداری یافت شد که حاکی از اثر بخش بودن مداخله از نظر آماری بر روی رفتار های خود مراقبتی می باشد.

کلید واژه: مدل مراقبت انتقالی، دیابت نوع دوم، رفتار های خودمراقبتی،

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**The Effect of Transitional Caring Model
Implementation on Self-Care in Patients with Type
II Diabetes**

**"A thesis submitted as Partial fulfillment of the requirements for the Master of Science (MSc)
Degree"**

By:

Sajad Ahmadi

Supervisor :

Dr. Serieh Portaghi

Consultant:

Dr. Manouchehr Nakhjavani

Dr. Farshad Sharifi

2021

Abstract

Introduction & Objective: Diabetes is a chronic disease that can cause serious complications in the circulatory system, nervous system, kidneys, eyes and legs and is associated with high mortality. One of the reasons for the failure and achievement of favorable treatment results in diabetic patients is the lack of self-care behaviors. The care model, which includes several dimensions and one of its components is education. Diabetes self-care education is a key element in diabetes control and treatment that is effective in improving care behaviors as well as reducing costs. Therefore, the aim of this study was to investigate the effect of transitional care model on self-care of patients with type 2 diabetes.

Materials and Methods: Materials and methods: In this randomized clinical trial, the research population was type 2 diabetes patients. The research environment was the endocrinology department of Imam Khomeini Hospital in Tehran. 50 patients who met the criteria for entering the study were included in the study, and then they were randomly divided into two groups, test and control. . Transitional care consisted of two phases, including pre-discharge and post-discharge. In the pre-discharge phase, the researcher assessed the patient's condition and designed a plan for the post-discharge phase. In the pre-discharge phase, the researcher communicated with the patient by phone or in person, and also met the patient's family in person one day a week. In the post-discharge phase, the operator continued to implement the care program. A suitable educational program was designed for the patient and his family in the areas of: observing the diet, proper physical activity, foot care, recognizing the symptoms of blood sugar and insulin injection, and regular use of medicines. In the post-discharge phase, the appropriate educational program for the patient and his family was taught to the patient and his family once a week in four one-hour sessions in the educational space and Skype environment. After the completion of the educational program and eight weeks after the end of the intervention, the demographic and self-care questionnaires were completed again by both test and control groups and compared with the initial results. SPSS version 22 statistical software and descriptive statistics (prevalence, mean, standard deviation) and inferential statistics (chi-square, Fisher's exact test, independent t) were used for data analysis.

Results: There was a significant difference between self-care behaviors before and after the intervention in the intervention and control groups. Also, the model of transitional care has an effect on the self-care behaviors of patients with type 2 diabetes ($P < 0.001$).

Conclusion: The results of this study showed that the transitional care model has a positive effect on self-care behaviors of patients with diabetes. Regarding self-care behaviors in the experimental and control groups, after the intervention, a statistically significant difference was found, which indicates that the intervention is statistically effective on self-care behaviors.

Keywords: Transitional Care Model, Type 2 Diabetes, Self-Care Behaviors